

Plan for medverknad

Områdeplan Flatøy

Opus Bergen AS

17.08.15.

Innhold

1	Innleiing	3
1.1	Føremål.....	3
1.2	Medverknad i plan.....	3
2	Korleis ivareta god medverknad.....	4
2.1	Deltakarar	4
	Politikarar og politiske organ.....	4
	Kommunalt tverrfagleg organ	4
	Regionalt planforum.....	5
	Statlege og fylkeskommunale aktørar.....	5
	Nabokommunar og interkommunale organ	5
	Innbyggjarane i Meland kommune	6
	Lag og organisasjonar	6
	Næringslivet	6
	Barn og unge.....	7
2.2	Verkemiddel for deltaking.....	7
	Møter.....	7
	Workshop	7
	Tiltak for å få med born og unge	8
	Kontordagar/utstilling	9
	Bruk av sosiale media og eigne nettsider	9
	Offensiv mediekontakt	9
2.3	Offentleggjing av innspel og resultat	10
3	Medverknad i framdriftsplanen	10

1 Innleiing

Denne planen for medverknad gjeld områdereguleringa for Midtmarka og Rotemyra i Meland kommune. Planen er utarbeidd av Opus Bergen AS i samarbeid med Meland kommune.

1.1 Føremål

Føremålet med å utarbeide ein plan for medverknad er å gje klare rammer for medverknad i prosessen for områdeplanen, og slik sikre ein meningsfull og føreseieleg planlegging. Plan for medverknad vert difor i punkt 3 knytt opp mot framdriftsplanen for områdeplanen.

Det er viktig å starte tidleg med medverknad. Denne planen vert difor utarbeida tidleg i prosessen for å skildre dei ulike tiltaka som bør nyttast gjennom heile planprosessen. Planen for medverknad må sjåast i samanheng med den workshop-modellen som skal nyttast for å sikre ein god prosess for utforming av sjølve planen. Aktivitetane knytt til workshopen er lagt inn i planen for medverknad. Samla gjev desse to prosessane enkeltpersonar, grupper, lag og organisasjonar og offentlege instansar eit svært godt høve til å påverke planen.

1.2 Medverknad i plan

Medverknad i planprosessar er enkeltpersonar og grupper sine rettar til å delta i, og påverke offentlege utgreiings- og fastsettingsprosessar. Medverknad skal sikre gode planar og legge til rette for at alle partar vert høyrte. Den skal fremje kreativitet og deltaking, samt vera ein arena for demokratisk deltaking i lokalsamfunnet og slik gje eit godt fastsettingsgrunnlag for planen.

Føremålsparagrafen, § 1-1 i plan- og bygningslova, set krav om medverknad i alle planprosessar. Kapittel 5 i plan og bygningslova omhandlar særskild medverknad i planlegginga. Alle som fremjar planforslag skal legge til rette for medverknad, og det er kommunen som skal sjå at dette er oppfylt i planprosessar. Det er eit særskilt ansvar å sikre medverknad frå grupper som krev særskilt tilrettelegging, som born og unge.

Dei lovpålagte krava til medverknad i reguleringsplan er at

- Ved oppstart av planarbeid skal berørte offentlege organ og andre interesser varslast (pbl § 12-8)
- Planforslag skal sendast på høyring til alle statlege, regionale og kommunale mynder, andre offentlege mynder, private organisasjonar, institusjonar og andre som er påverka av planforslaget.
- Med høyring meinast at minst eit eksemplar skal vera lett tilgjengeleg for alle. Det skal leggast til rette for elektronisk presentasjon og dialog i alle fasar av planprosessen.
- Ferdig handsama planforslag skal leggast fram til kommunestyret for vedtak

Forslagstillar skal:

- Legge til rette for medverknad i alle planar
- Framstille planprosessen elektronisk
- Legge til rette for dialog i alle fasar
- Sørge for særskilt ordning for å ivareta barn og unge sine interesser i planlegginga
- Legge til rette for aktuell informasjon med betydning for forutsigbarheten til planprosessen

2 Korleis ivareta god medverknad

Det er nasjonalt gjeve ein del gode råd for korleis ein kan ivareta medverknad på ein god måte. Desse råda er her knytt opp mot områdeplanen for Flatøy

Rettleiar for reguleringsplan (MD, 2011) viser mellom anna til at aktiv medverknad er arbeidskrevjande, men kan gje resultat som i neste omgang sparar både tid og ressursar. Ein aktiv medverknad betyr ikkje at alle konflikter vert løyst, men det kan skapast ei forståing av at ulike parter har ulike interesser, som ikkje alltid kan foreinast. Medverknaden må òg vere reell, slik at ein ikkje opplever planspørsmål som avgjort før dei formelle medverknadsprosessane er komne i gang.

2.1 Deltakarar

I den omfattande prosessen med å utforma områdeplan for Midtmarka og Flatemyra er det viktig å hente inn innspel og konkret framlegg til planarbeidet frå eit breiast mogleg, både frå offentlege organ, einkildpersonar og lag og organisasjonar.

Politikarar og politiske organ

Formannskapet i Meland kommune er styringsgruppe for planprosessen og vil bli halde orientert om planarbeidet gjennom heile planarbeidet. Etter kommunevalet i haust vert delar av kommunestyret og formannskapet skifta ut. Det nye kommunestyret og formannskapet vil ha trong for eiga orientering om planane for Midtmarka og Rotemyra. Her vil det og vere høve for å kome med innspel til planarbeidet. Dette møtet må haldast i haust.

To organ vald av kommunestyret representerer to grupper som det er ønskeleg skal få høve til å påverke planarbeidet.

- Meland ungdomsråd
- Fellesrådet (eldre og funksjonshemma)

Kommunalt tverrfagleg organ

I planområdet vil det vere trong for eit variert offentleg tenestetilbod med tilhøyrande infrastruktur. Det gjeld mellom anna:

- Tal og plassering av barnehagar
- Vurdere plassering av skule
- Kultur- og idrettstilbod

- Omsorgsbustadar og liknande

Dette møtet er hensiktsmessig å gjennomføre tidleg i prosessen, slik at ein får med seg denne informasjonen når ein går inn i den konkrete planlegginga av området. Representerte avdelingar bør vera:

- Plan, utbygging og kommunalteknikk (herunder tryggleik og beredskap): sektorsjef teknisk
- Barnehage: barnehagefagleg rådgjevar
- Helse: Kommuneoverlege/ helsesjef
- Omsorg: Leiar heimeteneste og leiar sjukeheim
- Kultur, idrett og fritid: leiar kultur
- Skule: Skulefagleg rådgjevar

Regionalt planforum

Planen er stor, den vil øve sterk påverknad på regionen og bør drøftast i regionalt planforum før planen skal leggast ut til offentleg ettersyn, slik at eventuelle innspel i planforum kan innarbeidast i planen. Følgjande offentlege og statlege mynde er antatt å vera aktuelle til innspel i vårt planområde, frå dei som er representerte i regionalt planforum:

- Fylkesmannen i Hordaland
- Fiskeridirektoratet, Region Vest
- Statens Vegvesen, Region Vest
- Kystverket Vest
- Mattilsynet
- Noregs Vassdrag og Energidirektorat (NVE), Region Vest
- Forsvarbygg
- Hordaland fylkeskommune (samferdselsavdelinga, kultur- og idrettsavdelinga, regionalavdelinga)

Statlege og fylkeskommunale aktørar

Statens vegvesen, NVE (BKK) og Skyss er og viktige når det gjeld utforming av konkrete tiltak i planen:

- Framføring av ny E39
- Plassering av kollektivterminal og utbygging av kollektivtilbod.
- Flytting av kraftline (evt. jordkabel)

Dette krev eit tett samarbeid som går utover råmene planforumet gjev.

Nabokommunar og interkommunale organ

Flatøy er innfallsposten til Nordhordland. Prosjektet må informerast om i regionrådet.

Lindås kommune med regionsenteret Knarvik står i ei særstilling mellom desse kommunane fordi Knarvik ligg tett på Flatøy og fordi utbygginga på Flatøy blir ein del av dette regionsenteret. Det er difor naturleg med tettare kontakt med Lindås kommune for sikre innspel og få til eit godt samarbeid om utviklinga av regionsenteret.

Innbyggjarane i Meland kommune

Utviklinga av Flatøy til eit urbant område med eit høgt tal bustader og arbeidsplassar vil påverke utviklinga i heile kommunen. Difor skal medverknaden sikre at alle innbyggjarar i kommunen som ønskjer å kome med innspel skal få høve til det. Det er særleg viktig at innbyggjarane på Flatøy får høve til å kome med innspel, då desse vert mest direkte påverka.

Det to hytteområder tett på, og dels i planområdet. Desse vurderer vi å invitere til eit eige møte.

Lag og organisasjonar

Meland kommune har eit rikt organisasjonsliv som femner om mange ulike aktivitetar og aldersgrupper. Alle kan ikkje vere med i ein medverknadsprosess, men større organisasjonar, eller organisasjonar som dekkjer viktige interessefelt er prioriterte.

Nokre av desse vil det vere naturleg å kalle inn til eigne møte, eller til møter i lag med andre organisasjonar. Andre kan tilskrivast eller kontaktast per. telefon.

- Flatøy Bygdelag
- Meland Sokneråd
- Meland Bondelag
- Meland Sogelag
- Nordhordland Padleklubb
- Nordhordland Seilforening
- Nordhordland Turlag
- Holsnøy Kystlag
- Meland Idrettsråd
- Meland helselag

I tillegg til desse høyrer også Bergen og Omland Friluftsråd som spelar ei viktig rolle når det gjeld bruken av friluftsområde Håøyyna som grensar til planområdet.

Næringslivet

Det bør opprettast kontakt mot aktuelle interesser innanfor næring og utdanning som kan etablere seg i området slik at ulike vilkår eller føresetnader kjem fram i lyset i samband med planlegging av areal og funksjonsfordeling i området. I planområdet vil det kome mange nye arbeidsplassar og verksemder og tilhøve må leggjast til rette for denne etableringa. Aktuelle deltakarar:

- Nordhordland håndverk- og industrilag
- Industriutvikling vest
- Businessregion Bergen
- Frank Mohn på Flatøy
- Andre verksemder

Barn og unge

I planretteleiareren er det lagt særleg vekt på å leggje til rette for medverknad frå barn og unge. Utfordringa ligg både i å finne rette fora, men og i å få dei med. Samarbeidspartnarar er dei lokale skolane, barnehagar og idrettslag i tillegg til Meland ungdomsråd.

2.2 Verkemiddel for deltaking

For å sikre medverking med god kvalitet er det viktig å aktivisere grupper som kan ha gode innspel til det konkrete planarbeidet.

Det å skape engasjement og felles forståing frå innbyggjarane i regionen ein sentral del av gode medverknadsprosessar. Lokal medverknad vil kunna styrka kunnskapsgrunnlaget, førebyggje og redusere konflikhtar, gje forankring og legitimitet til arbeidet, og vitalisere lokaldemokratiet.

For at medverknaden skal bli reell, må desse prosessane kome i gong så tidleg at deltakarane kan påverke innhaldet i planen.

Møter

Det vert i plan for medverknad foreslått informasjonsmøter med naboar og interessentar, med politikarar, samt med lag, organisasjonar og velforeiningar (sjå pkt om workshop under). Om mogleg kan desse møtast samlast. Det kan også vera hensiktsmessig å ha møter med representantar for ulike lag og organisasjonar samla i ei meir avgrensa setting slik at ein er sikra at gode innspel kjem fram. Lokale lag og organisasjonar kan ha svært god kunnskap om tilknytte tema på ulikt vis, alt frå historie til idrett, kultur og friluftsliv samt kjennskap til dei lokale behova innanfor sine interesseområde. Her kan kulturavdelinga i kommunen også ha mykje informasjon.

Workshop

Bruk av workshop-modellen blir eit av dei viktigaste verkemidla for å oppnå god medverknad. Den skal involvere naboar, lokale interessentar, lag og organisasjonar, kommunale etatar, regionale aktørar og eit breitt samansett utval av fagfolk.

Kommunen ønskjer å engasjere ulike fagmiljø og spisskompetanse til å vere med og løfte blikket og drøfte visjonar og scenario. For å sikre at området vert utvikla med bakgrunn i breie faglege vurderingar og dei beste ideane, vil det bli sett ned ei tverrfagleg faggruppe av personar med særlig kompetanse knytt til områdeutvikling og bærekraft. I faggruppa vil det sitje personar frå seks ulike arkitektmiljø/firma mellom annan arkitektar, landskapsarkitektar og planleggjarar i tillegg til andre ekspertar som kan tilføre prosjektet naudsynt kompetanse. Faggruppa vil følgje den viktige første fasen av planprosessen gjennom deltaking i lengre workshops slik det er skildra under.

Planarbeidet omfattar mange utfordringar knytt til korleis skape eit klimavenleg og energieffektivt utbyggingsområde i praksis, der ein tek vare på det sosiale livet, arbeidslivet, klimavenleg materialbruk, friluftsliv, kvardagsliv, handel, effektiv transport med nullvekst i personbiltrafikken –

for mange tusen personar. Faggruppa vil arbeide med desse spørsmåla og sikre at dei går igjennom ei grundig fagleg handsaming.

Før dette kan gjennomførast, er det ein føresetnad at plankonsulent har gjennomført første fase i KU-rapportane som er ein registreringfase der ein sett verdi på dei ulike kvalitetane, utfordringane og potensialet område har innafor dei ulike KU-tema

Struktur for arbeidet.

- a. Workshop 1: Innleiande workshop som skal meisla ut eit førebels framlegg til kva for føringar som skal leggjast til grunn ved utforminga av planen. Gruppa skal og arbeide ut eit førebels utkast til plassering av dei ulike funksjonane som skal inn i planområdet. Det gjeld bustader, skule/barnehage/andre offentlege tilbod, lokalsenter, arbeidsplassar, veger og annan infrastruktur, turvegar osv. Deltakarar vil vere faggruppa i tillegg til kommunen, Vest Land Eigedom, plankonsulent, og annan relevant ekspertise.
- b. Planverkstad med grunneigarar, naboar, brukargrupper og representantar for ulike fagmiljøer i kommunen for å drøfte og endre det førebelse utkastet.
- c. Deltakarar i workshopen får eigne oppgåver som til dømes: Korleis utnytte strandsona? Kvar er det best å leggje turvei/turløype? Kva for bustadtype eignar seg i dei ulike landskapsromma osv? Korleis best leggje til rette for effektiv og miljøvenleg transport? Osb.
- d. Workshop 2: Målet med denne er å utvikle eit heilskapleg prosjekt som meir i detalj plasserer dei ulike bygningsvoluma, offentlege føremål, gater/vegar osv. Det skal og skisserast føringar for miljøvenleg transport, energieffektivitet, kvalitetskrav knytt til materialval, uterom, strandsone, friluftsliv osv.
- e. Møte med offentlege instansar (regionalt planforum), kommunale avdelingar og styringsgruppa for å teste ut prosjektet og overordna føringar knytt til dette .
- f. Folkemøte/kontordag som presenterer same utkast. Hensikt: Informere og få tilbakemeldingar
- g. Avslutte eit ferdig plankonsept som skal vera grunnlag for plankart, planføresegner og anna planmateriell. Prosjekteringsgruppa der 3RW, Opus, Vest Land og kommunen sit, får ansvaret for dette arbeidet.

Det er utarbeidd eit eige prosessnotat med ein meir detaljert plan for gjennomføring av planprosessen der ulike ansvarstilhøve er bestemt.

Gjennomføringa av planarbeidet skal leggje til rette for ein open og inkluderande prosess der innspel frå brukarar, naboar og andre interessantar vert fanga opp og innarbeid i det endeleg planframlegget.

Tiltak for å få med born og unge

Kontakt med born og unge kan gje verdifulle innspel til planarbeidet. Ein kan involvera ulike grupper til dømes frå barnehage, skule, ungdomsråd og lokale lag og organisasjonar.

Det finst fleire metodar for gjennomføring for å oppnå ein aktiv medverknad frå dei unge, som barnetrakk, framtidsverkstad og digitale forteljingar.

I barnetrakkmetoden er føremålet å kartlegge korleis borna brukar eit bestemt område. Målgruppa er skuleelevar, og borna involverast direkte ved at dei sjølve angir kva deler av eit område dei nyttar, og på kva måte dei nyttar det. Områda registrerast så i kart til bruk i det vidare planarbeidet. Metoden eignar først og fremst for store planområder, då det er ei krevjande arbeidsform som forutset tett samarbeid med skulen (MD, 2011).

I 2014 er det utvikla ein ny versjon av barnetrakk, sjå www.barnetrakk.no.

Digitale forteljingar, *digital storytelling*, er ein metode for medverknad som vart utvikla i San Francisco på 1990-tallet, med føremål å få fram «dei mange små historiene» frå vanlege folk sine liv. Ei digital forteljing er ein kort personleg film som ofte handlar om noko som er viktig for forteljaren. Flimmer Film i Bergen arrangerer mellom anna workshoper og kurs i slik digital historieforteljing, sjå www.digitalefortellinger.com.

Framtidsverkstad er ein annan metode der born og unge får jobbe med tankar om korleis deira nærmiljø kan bli. Her kan dei til dømes få diskusjonsoppgåver i grupper om kva som er viktig for dei på heimstaden i dag, og kva dei har av ønsker og tankar rundt utviklinga av denne for framtida.

Kontordagar/utstilling

Det vert halde open kontordag (ar) der dei som ønskjer det kan komma innom og drøfte eller få informasjon om planarbeidet. Det er ikkje alle som ønskjer å snakke i store forsamlingar, og då vil eit slikt forum vera ein betre arena.

Bruk av sosiale media og eigne nettsider

Det vert lagt vekt på å nytte ulike typar metodar for medverknad som kan nå ulike grupper på ulike måtar. Det må i det heile vera ein lav terskel for å kome med innspel, òg frå grupper som normalt ikkje responderer. Eit svært viktig forum i dag er internett, og det må difor snarast opprettast ei eiga nettside for prosjektet. Nettsida må gje informasjon om utviklinga i prosjektet og også publisere ulike skisser når det skulle vera hensiktsmessig.

Over halvparten av Noreg sin vaksne befolkning har si eiga facebookside, og svært mange nyttar sosiale media svært aktivt. Sosiale media erstattar ikkje dei meir normale informasjonskanalane, men gjev moglegheit for eit forum der informasjon og innspel kan flyte meir fritt mellom deltakarane (MD, 2011).

Offensiv mediekontakt

Planar av stort omfang har gjerne stor offentleg interesse. Ein god regel for større eller kontroversielle planar er at forslagstillar sjølv tar kontakt med aktuelle media med informasjon om planen, slik planprogrammet òg skisserer. Samarbeid med lokale avisar er vesentleg.

2.3 Offentleggjing av innspel og resultat

Det er viktig at dei medverknadstiltaka som vert sett i verk gjev forankring i prosjektet.

Offentleggjing av innspel og resultat av tiltak må difor distribuerast tilbake til deltakarane slik at dei ser at dette vert teke i vare i det vidare planarbeidet. Ulike måter å gjennomføre dette på er:

- Oppsummering av workshop sendt ut til alle deltakarar
- Oppretting av aktiv nettside som vert oppdatert med informasjon

3 Medverknad i framdriftsplanen

Det er viktig med eit medvite forhold til kva tid ein sett i verk dei ulike medverknadstiltaka. Dette er omtalt i kapittel tre under dei ulike tiltaka. I det vidare er føreslåtte tiltak knytt til framdriftsplanen som vart utarbeida i samband med arbeidsprogrammet til områdeplanen i samband med varsel om oppstart av planarbeid.

	2015												2016											
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Utarbeiding av 1. utkast til planprogram																								
Planprogram i regionalt planforum																								
Vedtak om oppstart av planarbeid			1 1																					
Offentleg ettersyn av planprogram.																								
Vedtak av planprogram						1 7																		
Utarbeiding av framlegg til reguleringsplan med konsekvensutgreiing – KU																								
1. gongs handsaming av planforslag																								
Offentlig ettersyn																								
2 g behandling, ev tillegg KU																								
Vedtak																								

MEDVERKNAD	2015												2016											
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Regionalt planforum																								
Folkemøter nabomøte (Flatøy)																								
Politiske organ/ styringsgruppe																								
Kommunalt tverrfagleg organ																								
Regionråd/møter																								

Lindås kommune																							
Møte med næringsorganisasjoner																							
Møte med lag og organisasjonar (sjå eiga liste)																							
Workshop brukargrupper																							
Workshop faggruppa																							
Kontordagar																							
Utstilling av planmateriell																							
Informasjon via nettsider																							
Born/unge																							